

Βρυξέλλες, 31 Οκτωβρίου 2023
(OR. en)

14531/23

LIMITE

EDUC 396
DIGIT 232
JEUN 243
EMPL 504
SOC 710

Διοργανικός φάκελος:
2023/0099(NLE)

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με τους βασικούς παράγοντες που διευκολύνουν την επιτυχή ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση – Έκδοση

1. Η Επιτροπή Παιδείας εξέτασε την ανωτέρω πρόταση σύστασης του Συμβουλίου σε σειρά συνεδριάσεων. Όλες οι αντιπροσωπίες συμφωνούν πλέον ως προς το κείμενο.
2. Η Επιτροπή των Μόνιμων Αντιπροσώπων καλείται να επιβεβαιώσει τη συμφωνία των αντιπροσωπιών επί του επισυναπτόμενου κειμένου και να το υποβάλει στο Συμβούλιο προς έκδοση και εν συνεχεία δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Πρόταση

Σύσταση του Συμβουλίου

**σχετικά με τους βασικούς παράγοντες που διευκολύνουν την επιτυχή ψηφιακή εκπαίδευση
και κατάρτιση**

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως τα άρθρα 165 και 166,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

1. Στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, της 9ης Φεβρουαρίου 2023¹, τονίστηκε η ανάγκη για πιο τολμηρή και φιλόδοξη δράση προκειμένου να αναπτυχθούν περαιτέρω οι δεξιότητες που απαιτούνται για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση μέσω της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της αναβάθμισης των υφιστάμενων δεξιοτήτων και της απόκτησης νέων, ώστε να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού και ο μετασχηματισμός των θέσεων εργασίας, μεταξύ άλλων ενόψει των δημογραφικών προκλήσεων.

¹ EUCO 1/23.

2. Η εκπαίδευση και η κατάρτιση είναι καίριας σημασίας για μια πιο συνεκτική, ισότιμη, συμπεριληπτική, ψηφιακή, βιώσιμη, ανταγωνιστική, καινοτόμο, πράσινη και ανθεκτική Ευρώπη, καθώς και για την προσωπική ανάπτυξη, την ευημερία και την ικανότητα των πολιτών να προσαρμόζονται και να αποδίδουν σε μια μεταβαλλόμενη αγορά εργασίας και να συμμετέχουν με ενεργό και υπεύθυνο τρόπο στα κοινά. Στο πλαίσιο αυτό, με το ψήφισμα του Συμβουλίου περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030)² προωθείται η ευρωπαϊκή συνεργασία για την περαιτέρω στήριξη της ανάπτυξης των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης στα κράτη μέλη. Στόχος των συστημάτων αυτών είναι να διασφαλίζουν την προσωπική, κοινωνική και επαγγελματική ολοκλήρωση όλων των πολιτών, προωθώντας παράλληλα τις δημοκρατικές αξίες, την ισότητα, την κοινωνική συνοχή, την ενεργό συμμετοχή στα κοινά και τον διαπολιτισμικό διάλογο, καθώς και τη βιώσιμη οικονομική ευημερία, την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και την απασχολησιμότητα.
3. Η πανδημία COVID-19 ανέδειξε την ανάγκη βελτίωσης της ψηφιακής ετοιμότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης όσον αφορά την ανθεκτικότητα, τη δικαιοσύνη, την ισότητα, την ποιότητα, τη συμπεριληπτικότητα, την προσβασιμότητα και την ασφάλεια. Λόγω των ταχέως συντελούμενων τεχνολογικών αλλαγών, απαιτείται ανθρωποκεντρικός ψηφιακός μετασχηματισμός, καθώς και συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης κατάλληλα για την ψηφιακή εποχή. Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, η Επιτροπή ενέκρινε το σχέδιο δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση 2021-2027³. Με το σχέδιο δράσης επιδιώκεται να αντιμετωπιστούν το ψηφιακό χάσμα και οι ανισότητες στην εκπαίδευση και την κατάρτιση και επισημαίνονται οι δυνατότητες της τεχνολογίας να διευκολύνει την πιο προσβάσιμη, ασφαλή, ευέλικτη, εξατομικευμένη και επικεντρωμένη στον εκπαιδευόμενο διδασκαλία και μάθηση.

² EE C 66 της 26.2.2021, σ. 1.

³ COM(2020) 624 final.

4. Με την πρώτη στρατηγική προτεραιότητα του σχεδίου δράσης —προώθηση της ανάπτυξης ενός οικοσυστήματος ψηφιακής εκπαίδευσης υψηλών επιδόσεων— τονίζεται η ανάγκη ενίσχυσης της ψηφιακής ικανότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με συνεκτικό και βιώσιμο τρόπο. Για τον σκοπό αυτόν, στο σχέδιο δράσης προσδιορίστηκαν παράγοντες διευκόλυνσης, όπως οι σχετικές υποδομές, η συνδεσιμότητα και η ψηφιακή ικανότητα, οι οποίοι αναπτύχθηκαν πιο εκτενώς στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ψηφιακή εκπαίδευση στις κοινωνίες γνώσης της Ευρώπης⁴.
5. Για την αποτελεσματική υλοποίηση αυτών των παραγόντων διευκόλυνσης απαιτείται δράση η οποία δεν περιορίζεται μόνο στα υπουργεία τα οποία είναι αρμόδια για την εκπαίδευση και την κατάρτιση. Για τον λόγο αυτόν, το 2022 η Επιτροπή διεξήγαγε διαρθρωμένο διάλογο με τα κράτη μέλη σχετικά με την ψηφιακή εκπαίδευση και τις ψηφιακές δεξιότητες. Μετά την υπουργική συζήτηση που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του Συμβουλίου «Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός» (EYCS) του Νοεμβρίου του 2021, και αντικατοπτρίζοντας την ανάγκη για μια προσέγγιση στο επίπεδο του συνόλου της διοίκησης, τα κράτη μέλη όρισαν τους εκπροσώπους τους για την ομάδα υψηλού επιπέδου εθνικών συντονιστών με την εντολή να εκπροσωπούν τις υπηρεσίες των χωρών τους που είναι αρμόδιες για διαφορετικές πτυχές της ψηφιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης και των ψηφιακών δεξιοτήτων (μεταξύ άλλων, για την εκπαίδευση, την εργασία, την ψηφιακή τεχνολογία, τη βιομηχανία και τα οικονομικά). Τα αποτελέσματα του διαρθρωμένου διαλόγου⁵ ανέδειξαν ορισμένες κοινές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα κράτη μέλη κατά τον ψηφιακό μετασχηματισμό των οικείων συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και κατέδειξαν την ανάγκη ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών σε επίπεδο Ένωσης.

⁴ ΕΕ C 415 της 1.12.2020, σ. 22.

⁵ Παράρτημα 3 του εγγράφου εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής SWD(2023) 205 final.

6. Στην πρώτη αρχή του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων⁶ αναφέρεται ότι «κάθε άνθρωπος έχει δικαίωμα σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση, κατάρτιση και διά βίου μάθηση προκειμένου να διατηρήσει και να αποκτήσει δεξιότητες που θα του επιτρέψουν να συμμετέχει πλήρως στην κοινωνία και να διαχειρίζεται με επιτυχία τις αλλαγές στην αγορά εργασίας». Το δικαίωμα στην εκπαίδευση, όπως ορίζεται και προστατεύεται με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να διασφαλίζεται ανά πάσα στιγμή. Ομοίως, στη σύσταση του Συμβουλίου για τη θέσπιση ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά⁷ καλούνται τα κράτη μέλη να εγγυηθούν την ουσιαστική και δωρεάν πρόσβαση σε εκπαίδευση και σχολικές δραστηριότητες για τα παιδιά που έχουν ανάγκη, δηλαδή διατρέχουν κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.
7. Στο ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων⁸ καθορίζονται δράσεις που βοηθούν άτομα και επιχειρήσεις να αναπτύξουν περισσότερες και καλύτερες δεξιότητες και να τις χρησιμοποιήσουν, ενισχύοντας τη βιώσιμη ανταγωνιστικότητα και αναπτύσσοντας ανθεκτικότητα για αντίδραση σε κρίσεις, με βάση τα διδάγματα που αντλήθηκαν κατά την πανδημία COVID-19. Το ψήφισμα του Συμβουλίου σχετικά με νέο ευρωπαϊκό θεματολόγιο για την εκπαίδευση των ενηλίκων 2021-2030⁹ δίνει έμφαση στις ευκαιρίες τυπικής, μη τυπικής και άτυπης μάθησης για ενηλίκους, σε μια προοπτική διά βίου μάθησης.

⁶ ΕΕ C 428 της 13.12.2017, σ. 10.

⁷ Σύσταση (ΕΕ) 2021/1004 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση ευρωπαϊκής εγγύησης για τα παιδιά (ΕΕ L 223 της 22.6.2021, σ. 14).

⁸ COM(2020) 274 final.

⁹ ΕΕ C 504 της 14.12.2021, σ. 9.

8. Κάθε ευρωπαίος πολίτης θα πρέπει να έχει πρόσβαση στην ψηφιακή εκπαίδευση, η οποία δίνει στους πολίτες τη δυνατότητα να αναπτύξουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες και τις ικανότητες που απαιτούνται για την ενεργό συμμετοχή στις σημερινές ολοένα και περισσότερο ψηφιακές κοινωνίες. Με το πρόγραμμα πολιτικής 2030 «Ψηφιακή Δεκαετία»¹⁰ διατυπώθηκε σχέδιο για την επίτευξη ενός συμπεριληπτικού, ανθρωποκεντρικού ψηφιακού μετασχηματισμού της κοινωνίας και της οικονομίας της ΕΕ έως το 2030. Αυτό περιλαμβάνει τη δημιουργία πλαισίου διακυβέρνησης και υποβολής εκθέσεων με τα κράτη μέλη, προκειμένου να επιτευχθούν οι σχετικοί στόχοι για την Ψηφιακή Δεκαετία σε επίπεδο Ένωσης, όπως η επίτευξη καθολικής συνδεσιμότητας (ευρυζωνικές συνδέσεις gigabit για όλους και 5G παντού, ακόμη και σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές). Οι πρωτοβουλίες αυτές αποσκοπούν στην αντιμετώπιση του υφιστάμενου ψηφιακού χάσματος όσον αφορά τη συνδεσιμότητα και τις δεξιότητες μέσω της προώθησης δράσεων και της εφαρμογής των αναγκαίων μέτρων μετριασμού. Στο πλαίσιο αυτό, η ευρωπαϊκή διακήρυξη του 2022 σχετικά με τα ψηφιακά δικαιώματα και τις ψηφιακές αρχές για την ψηφιακή δεκαετία¹¹ τονίζει την ανάγκη προώθησης και στήριξης των προσπαθειών για τον εξοπλισμό όλων των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με ψηφιακή συνδεσιμότητα, υποδομές και εργαλεία.

¹⁰ Απόφαση (ΕΕ) 2022/2481 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2022, για τη θέσπιση του προγράμματος πολιτικής 2030 «Ψηφιακή Δεκαετία» (ΕΕ L 323 της 19.12.2022, σ. 4).

¹¹ ΕΕ C 23 της 23.1.2023, σ. 1.

9. Με τις εν λόγω πρωτοβουλίες επισημαίνεται ότι η επιτυχής ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση αφορά τη δημιουργία περισσότερων και καλύτερων ευκαιριών μάθησης και διδασκαλίας για όλους στην ψηφιακή εποχή. Οι ψηφιακές λύσεις έχουν καταστήσει τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης της Ένωσης πιο προσβάσιμα τα τελευταία χρόνια. Οι ψηφιακοί πόροι έχουν τη δυνατότητα να γεφυρώσουν τις γεωγραφικές διαιρέσεις. Ειδικότερα, τα ψηφιακά κοινά¹² μπορούν να αποφέρουν σημαντικά οφέλη, όπως στρατηγική αυτονομία, μειωμένο κόστος και αυξημένη διαφάνεια. Ωστόσο, σε έναν ταχέως αναπτυσσόμενο κόσμο, έχει ζωτική σημασία να βελτιώνεται συνεχώς η αποτελεσματικότητα και η αποδοτικότητα της εκπαίδευσης και κατάρτισης και να υποστηρίζονται νέες προσεγγίσεις διδασκαλίας και μάθησης, μεταξύ άλλων, μέσω υφιστάμενων και αναδυόμενων ψηφιακών λύσεων. Επιπλέον, είναι ζωτικής σημασίας οι εκπαιδευόμενοι να κατανοήσουν τη λειτουργία των υποκείμενων τεχνολογιών και να αναπτύξουν δεξιότητες και ικανότητες για τη δημιουργική, ασφαλή, δεοντολογική και υπεύθυνη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών.
10. Στα συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την ψηφιακή εκπαίδευση στις κοινωνίες της γνώσης της Ευρώπης¹³ επισημαίνεται ότι η ευρεία διάδοση των ψηφιακών τεχνολογιών και η πρόσβαση στο διαδίκτυο δημιουργούν νέες δυνατότητες για υψηλής ποιότητας και συμπεριληπτική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Ευρώπη. Η ψηφιακή εκπαίδευση, ως αναπόσπαστο μέρος της υψηλής ποιότητας και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, μπορεί να συμπληρώσει τη διά ζώσης διδασκαλία και να συμβάλει στην ενίσχυση της προσβασιμότητας του εκπαιδευτικού περιεχομένου και των παιδαγωγικών μεθόδων, στην κοινωνική ένταξη και στην αποτελεσματικότερη απόκτηση ικανοτήτων, προωθώντας την εκπαιδευτική επιτυχία για όλους.

¹² Τα «ψηφιακά κοινά» είναι μια εξελισσόμενη έννοια, η οποία, σε γενικές γραμμές, μπορεί να καλύπτει μη ανταγωνιστικούς και μη αποκλειστικούς ψηφιακούς πόρους που χαρακτηρίζονται από επιμερισμένη παραγωγή, συντήρηση και διακυβέρνηση. Σε αυτά περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, λογισμικό ανοικτού κώδικα, ανοικτά δεδομένα, ανοικτά πρότυπα, ανοικτές βιβλιοθήκες ΤΝ και ανοικτό περιεχόμενο.

¹³ ΕΕ C 415 της 1.12.2020, σ. 22.

11. Ταυτόχρονα, νέες και αναδυόμενες τεχνολογίες, όπως η τεχνητή νοημοσύνη (TN), εισέρχονται γρήγορα στο περιβάλλον των εκπαιδευομένων, κάτι που συνεπάγεται δυνητικές ευκαιρίες, καθώς και κινδύνους, όπως οι απειλές για την κυβερνοασφάλεια. Ως εκ τούτου, είναι ζωτικής σημασίας να υποστηριχθούν τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και τα ιδρύματα μη τυπικής μάθησης, καθώς και οι εκπαιδευτικοί, οι εκπαιδευτές και το λοιπό διδακτικό προσωπικό, ώστε να γίνουν καλύτερα κατανοητά τα εν λόγω εργαλεία και ο τρόπος με τον οποίο θα μπορούσαν να τα χρησιμοποιήσουν με σιγουριά και ασφάλεια προς όφελος της διδασκαλίας και της μάθησης. Αυτό περιλαμβάνει την επίγνωση των επιπτώσεων που ενδέχεται να έχει στις πρακτικές διδασκαλίας και μάθησης η σχετική ενωσιακή νομοθεσία στον ψηφιακό τομέα, όπως η επικείμενη πράξη για την τεχνητή νοημοσύνη¹⁴ και η πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες¹⁵, καθώς και πρωτοβουλίες όπως η ευρωπαϊκή στρατηγική για τα δεδομένα¹⁶. Ταυτόχρονα, με το σχέδιο δράσης της Επιτροπής για την ψηφιακή εκπαίδευση ενισχύεται η ευαισθητοποίηση των ατόμων σε θέματα κυβερνοασφάλειας, ιδίως των παιδιών και των νέων, καθώς και των οργανισμών, ιδίως των ΜΜΕ. Η εκπαίδευση και η κατάρτιση, καθώς και η ευαισθητοποίηση, όχι μόνο θα προστατεύσουν από κυβερνοαπειλές, αλλά θα συμβάλουν επίσης στην ανάπτυξη και τη διαφοροποίηση του εργατικού δυναμικού στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, συμπληρώνοντας τις προσπάθειες της πρωτοβουλίας για την Ακαδημία Δεξιοτήτων για την Κυβερνοασφάλεια.
12. Σε μια διά βίου προοπτική, η χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών για τη βελτίωση της προσβασιμότητας και της ποιότητας της διδασκαλίας και της μάθησης είναι απαραίτητη σε όλες τις βαθμίδες και τους τύπους εκπαίδευσης και κατάρτισης, από την προσχολική εκπαίδευση και φροντίδα, την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση έως την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, την ανώτατη εκπαίδευση και την εκπαίδευση των ενηλίκων.

¹⁴ COM(2021) 206 final.

¹⁵ Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2022, σχετικά με την ενιαία αγορά ψηφιακών υπηρεσιών και την τροποποίηση της οδηγίας 2000/31/ΕΚ (πράξη για τις ψηφιακές υπηρεσίες) (ΕΕ L 277 της 27.10.2022, σ. 1).

¹⁶ COM(2020) 66 final.

13. Η σημασία όλων των βαθμίδων και τύπων εκπαίδευσης και κατάρτισης για την ανάκαμψη και τη δίκαιη μετάβαση στην ψηφιακή και την πράσινη οικονομία έχει τονιστεί σε σειρά συστάσεων του Συμβουλίου. Ως εκ τούτου, στη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα¹⁷ προτείνεται ένα εκσυγχρονισμένο όραμα πολιτικής της Ένωσης για την EEK, συμπεριλαμβανομένων της ψηφιοποίησής της και της χρήσης της μικτής μάθησης, στη δε σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία γεφυρών για αποτελεσματική ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης¹⁸ αναγνωρίζεται ότι τα ισχυρά, διασυνδεδεμένα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης αποτελούν σημαντικό εργαλείο για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση.
14. Επιπλέον, η σύσταση του Συμβουλίου όσον αφορά τις Διαδρομές Αναβάθμισης των Δεξιοτήτων: Νέες Ευκαιρίες για Ενηλίκους¹⁹ αποσκοπεί στην παροχή ευέλικτων ευκαιριών στους ενήλικες με χαμηλό επίπεδο προσόντων για τη βελτίωση των βασικών και των πιο εξειδικευμένων δεξιοτήτων τους, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών ικανοτήτων που σχετίζονται με την αγορά εργασίας και την ενεργό συμμετοχή στην κοινωνία. Αυτό εφαρμόζεται με την παροχή εκπαίδευσης και κατάρτισης σε κατάλληλα μαθησιακά περιβάλλοντα στα οποία καταρτισμένοι εκπαιδευτικοί και εκπαιδευτές εφαρμόζουν μεθόδους διδασκαλίας για ενήλικες και αξιοποιούν τις δυνατότητες της ψηφιακής μάθησης.

¹⁷ Σύσταση του Συμβουλίου, της 24ης Νοεμβρίου 2020, σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (EEK) για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα (EE C 417 της 2.12.2020, σ. 1).

¹⁸ Σύσταση του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2022, σχετικά με τη δημιουργία γεφυρών για αποτελεσματική ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (EE C 160 της 13.4.2022, σ. 1).

¹⁹ Σύσταση του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2016, όσον αφορά τις Διαδρομές Αναβάθμισης των Δεξιοτήτων: Νέες Ευκαιρίες για Ενηλίκους (EE C 484 της 24.12.2016, σ. 1).

15. Οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευτές είναι επίσης ιδιαίτερα σημαντικοί συντελεστές της διαδικασίας και θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ως βασικοί και αξιόπιστοι εταίροι για τον επιτυχημένο ψηφιακό μετασχηματισμό, δεδομένου ότι αποτελούν την κινητήρια δύναμη στην εκπαίδευση και κατάρτιση²⁰. Δεδομένου του ρόλου τους στη διαδικασία αυτή, πρέπει να συμμετέχουν ενεργά και να ζητείται η γνώμη τους στην υιοθέτηση των ψηφιακών τεχνολογιών, καθώς και να διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες και ικανότητες για την αποτελεσματική χρήση των τεχνολογιών αυτών. Χρειάζονται την υποστήριξη μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης για την αρχική εκπαίδευση, την υποδοχή στην αρχή της σταδιοδρομίας και τη συνεχή επαγγελματική ανάπτυξή τους. Συνιστάται επίσης η ενσωμάτωση προσεγγίσεων μικτής μάθησης, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου ασφαλούς και δεοντολογικής δραστηριοποίησης σε ψηφιακά περιβάλλοντα²¹. Επιπλέον, οι ψηφιακές ικανότητες των εκπαιδευτικών και οι ψηφιακές υποδομές, τα ψηφιακά εργαλεία και οι ψηφιακοί πόροι έχουν καίρια σημασία για την ενίσχυση της διδασκαλίας και της μάθησης σχετικά με τη βιωσιμότητα²².
16. Ως ανταπόκριση στην ανάγκη για προσβάσιμη, υψηλής ποιότητας και συμπεριληπτική ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση, στην παρούσα σύσταση θα πρέπει να εξεταστούν οι ακόλουθοι βασικοί παράγοντες διευκόλυνσης: i) στρατηγική προσέγγιση για την ψηφιακή εκπαίδευση και τις ψηφιακές δεξιότητες· ii) συντονισμός του συνόλου της διοίκησης και πολυμερής συμμετοχή· iii) ανάπτυξη ικανοτήτων για τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, το διευθυντικό, το διδακτικό και το υποστηρικτικό προσωπικό· και iv) επενδύσεις εστιασμένες στον αντίκτυπο.
17. Η παρούσα σύσταση σέβεται πλήρως τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας. Τα κράτη μέλη θα αποφασίσουν, σύμφωνα με τις εθνικές περιστάσεις, τον τρόπο εφαρμογής της σύστασης,

²⁰ Συμπεράσματα του Συμβουλίου για τους Ευρωπαίους εκπαιδευτικούς και εκπαιδευτές για το μέλλον (EE C 193 της 9.6.2020, σ. 11).

²¹ Σύσταση του Συμβουλίου, της 29ης Νοεμβρίου 2021, σχετικά με τη μικτή μάθηση για πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση υψηλής ποιότητας και χωρίς αποκλεισμούς (EE C 504 της 14.12.2021, σ. 21).

²² Σύσταση του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2022, σχετικά με τη μάθηση για την πράσινη μετάβαση και τη βιώσιμη ανάπτυξη (EE C 243 της 27.6.2022, σ. 1).

ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ:

1. Να συμφωνήσουν, κατά προτίμηση μέσω μιας προσέγγισης στο επίπεδο του συνόλου της διοίκησης και με τη συμμετοχή των βασικών ενδιαφερόμενων μερών, συνεκτικές και συνεπείς εθνικές —και κατά περίπτωση περιφερειακές— στρατηγικές για την ψηφιακή εκπαίδευση και τις ψηφιακές δεξιότητες και ικανότητες, οι οποίες θα αναπτυχθούν, θα ενισχυθούν περαιτέρω ή θα επικαιροποιηθούν αντλώντας έμπνευση από τις αρχές της παρούσας σύστασης, και να παρακολουθούν την αποτελεσματικότητα και τον αντίκτυπό τους. Κατά την εφαρμογή των στρατηγικών ή των στρατηγικών τους προσεγγίσεων, συνιστάται στα κράτη μέλη:
 - α) να καθορίσουν ή να επανεξετάσουν σφαιρικά τους εθνικούς στόχους όσον αφορά τους βασικούς παράγοντες διευκόλυνσης του ψηφιακού μετασχηματισμού των συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, ώστε να συμβάλουν σε αυτόν και στην ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων, και να διασφαλίσουν την τακτική επανεξέταση και επικαιροποίησή τους·
 - β) να λάβουν υπόψη στο πλαίσιο των εθνικών στόχων, κατά περίπτωση, τις στρατηγικές προτεραιότητες του σχεδίου δράσης της Επιτροπής για την ψηφιακή εκπαίδευση 2021-2027· να αξιοποιήσουν, ει δυνατόν, τη διαδικασία αυτή προκειμένου να επικαιροποιήσουν τους εθνικούς χάρτες πορείας που τα κράτη μέλη οφείλουν να υποβάλλουν στο πλαίσιο του προγράμματος πολιτικής 2030 «Ψηφιακή Δεκαετία»·
 - γ) να διενεργούν τακτικές αξιολογήσεις του αντίκτυπου των πολιτικών και των πρακτικών ψηφιακής εκπαίδευσης, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τη σχολική φοίτηση, τα μαθησιακά αποτελέσματα, την προσβασιμότητα και την ένταξη, την ισότητα και την ευημερία, υιοθετώντας μια προσέγγιση διά βίου μάθησης, και να αναπτύσσουν έρευνα για τα εν λόγω θέματα, αποφεύγοντας πρόσθετες διοικητικές επιβαρύνσεις.

2. Να αυξήσουν την αποδοτικότητα, την αποτελεσματικότητα και την ανθεκτικότητα της πολιτικής για την ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση, προωθώντας συνέργειες και προάγοντας τον συντονισμό σε όλα τα επίπεδα της δημόσιας διοίκησης και προσβλέποντας σε μια πολυμερή προσέγγιση στο επίπεδο του συνόλου της διοίκησης. Ειδικότερα, συνιστάται στα κράτη μέλη:
- α) να προωθήσουν τη διεξαγωγή διαλόγου ανά τακτά διαστήματα μεταξύ των διάφορων δημόσιων υπηρεσιών που συμμετέχουν στην παροχή ψηφιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης σε κατάλληλα επίπεδα, σύμφωνα με τη δομή των εθνικών συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης·
 - β) να διευκολύνουν τη διαρθρωτική συμμετοχή ενδιαφερόμενων μερών και κοινωνικών εταίρων στον σχεδιασμό της πολιτικής για την ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση, στην εκπόνηση αποτελεσματικών λύσεων για την ψηφιακή εκπαίδευση και τα ψηφιακά πρότυπα, καθώς και στις διαδικασίες ανάπτυξης, εφαρμογής και αξιολόγησης. Θα πρέπει να δοθεί η δέουσα προσοχή στην ενεργό συμμετοχή των ατόμων που δεν εκπροσωπούνται από επίσημους αντιπροσωπευτικούς φορείς, όπως οι γονείς και οι εκπαιδευόμενοι, και στη συμπερίληψη διαφορετικών κοινωνικοοικονομικών, ηλικιακών, τομεακών και εδαφικών πλαισίων·
 - γ) να προαγάγουν τη βιώσιμη συνεργασία και τις επαφές με τον ιδιωτικό τομέα και τους παρόχους τεχνολογίας, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων εκπαιδευτικών τεχνολογιών, των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων και των νεοφυών επιχειρήσεων, για την ανάπτυξη λύσεων που αντικατοπτρίζουν τις αξίες και τις αρχές της Ένωσης, όσον αφορά, μεταξύ άλλων, την τεχνολογική αυτοδυναμία, τα ψηφιακά κοινά, τη διαλειτουργικότητα, την τυποποίηση, την ασφάλεια, την προστασία των δεδομένων, τη διαφάνεια και τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, καθώς και τη βιώσιμη χρήση σπάνιων πόρων και ενέργειας για ψηφιακούς σκοπούς, με τους εξής τρόπους, για παράδειγμα:
 - i) στήριξη της ανάπτυξης και της δοκιμής ψηφιακών εκπαιδευτικών εργαλείων και τεχνολογιών, καθώς και της έρευνας όσον αφορά την ποιότητα, τη συμπεριληπτικότητα, την προσβασιμότητα και τον αντίκτυπο των λύσεων ψηφιακής εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που βασίζονται σε αναδυόμενες τεχνολογίες, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, οι τεχνολογίες εμβύθισης —για παράδειγμα, η εικονική πραγματικότητα— η επανυξημένη πραγματικότητα, η διευρυμένη πραγματικότητα (XR), η ρομποτική, το μετασύμπαν και οι εναλλακτικές λύσεις ανοικτής πηγής για ψηφιακά εκπαιδευτικά εργαλεία·

- ii) προώθηση των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα για την ανάπτυξη και τη διάδοση λύσεων ψηφιακής εκπαίδευσης, κατά περίπτωση
 - δ) να εφαρμόσουν αλληλοδιδασχ από ομοτίμους, να συμμετέχουν στην ανταλλαγή πρακτικών και να επιδιώξουν συντονισμό, μεταξύ άλλων σε διάφορους τομείς πολιτικής, σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, τόσο όσον αφορά τις ευκαιρίες όσο και τους κινδύνους που εγκυμονεί η χρήση ψηφιακών συσκευών στην εκπαίδευση, προκειμένου να βρεθούν κοινές λύσεις σε διακρατικές προκλήσεις²³.
3. Να ενθαρρύνουν την ψηφιακή κατάρτιση του διευθυντικού, του διδακτικού και του υποστηρικτικού προσωπικού των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης, και να προωθήσουν την ανάπτυξη των ικανοτήτων τους. Ειδικότερα, συνιστάται στα κράτη μέλη:
- α) να λάβουν επαρκή μέτρα για τη στήριξη όλων των εκπαιδευτικών και του διδακτικού προσωπικού προκειμένου να ενσωματώσουν ψηφιακές τεχνολογίες της παιδαγωγικής μεθόδους της, ιδίως όσον αφορά τη χρήση ψηφιακών τεχνολογιών για τη διδασκαλία, τη μάθηση και την αξιολόγηση, όταν αυτό θα μπορούσε να έχει προστιθέμενη αξία, με ενδεδειγμένο τρόπο αναλόγως της ηλικίας. Η στήριξη αυτή θα μπορούσε να περιλαμβάνει, για παράδειγμα:
 - i) ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών μέσω της συμμετοχής της στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για την ενσωμάτωση ψηφιακού εξοπλισμού στη διδασκαλία και τη μάθηση και για την επιλογή, την ανάπτυξη και την αξιολόγηση ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου
 - ii) ενθάρρυνση της εισαγωγής της ψηφιακής παιδαγωγικής σε όλα τα προγράμματα αρχικής εκπαίδευσης εκπαιδευτικών προτού αναλάβουν καθήκοντα, στήριξη των παρόχων των εν λόγω προγραμμάτων με της αναγκαίους πόρους και εγκαταστάσεις για τον σκοπό αυτό, και συνεργασία σε επίπεδο ΕΕ μέσω της ανταλλαγής καλών πρακτικών για την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών, καθώς και για την παροχή και αξιολόγηση της ψηφιακής παιδαγωγικής για εκπαιδευτικούς

²³ Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με τη στήριξη της ευημερίας στην ψηφιακή εκπαίδευση (ΕΕ C 469 της 9.12.2022, σ. 19).

- iii) ενεργό ενθάρρυνση των εν ενεργεία εκπαιδευτικών και του διδακτικού προσωπικού ώστε να αναπτύξουν και να αναβαθμίσουν της ψηφιακές της δεξιότητες και ικανότητες στο πλαίσιο συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης·
 - iv) παροχή και αναγνώριση ευέλικτων, προσβάσιμων και καινοτόμων μορφών αναβάθμισης των ψηφιακών δεξιοτήτων, της κατάρτιση μέσω διαδικτύου, σύντομοι κύκλοι μαθημάτων που οδηγούν ενδεχομένως στην απόκτηση μικροδιαπιστευτηρίων, ανταλλαγές προσωπικού και αλληλοδιδασχά από ομοτίμους σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, και προώθηση συνεργατικών έργων, δικτύων και κοινοτήτων πρακτικής και έρευνας·
 - v) ανταλλαγή καλών πρακτικών και εμπειριών στον τομέα της ψηφιακής παιδαγωγικής μέσω προγραμμάτων και πρωτοβουλιών σε εθνικό και ενωσιακό επίπεδο, της οι Ακαδημίες Εκπαιδευτικών Erasmus +·
 - vi) αποτύπωση της ανάγκης για ψηφιακή ευημερία στη διδακτική και μαθησιακή διαδικασία και στον σχεδιασμό υποστηρικτικών προσεγγίσεων και περιβαλλόντων ψηφιακής διδασκαλίας και μάθησης για της της βαθμίδες και όλους της τύπους εκπαίδευσης και κατάρτισης, λαμβάνοντας υπόψη τον κίνδυνο της υπερβολικής χρήσης και της κατάχρησης των ψηφιακών τεχνολογιών·
- β) να ενθαρρύνουν τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης να προωθούν τον ψηφιακό μετασχηματισμό της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με τους εξής τρόπους, για παράδειγμα:
- i) προώθηση της ανάπτυξης ικανοτήτων και της χρήσης εθνικών και ευρωπαϊκών πλαισίων και εργαλείων αυτοαξιολόγησης, όπως το SELFIE (εργαλείο αυτοαξιολόγησης που έχει σχεδιαστεί για να βοηθήσει τα σχολεία να ενσωματώσουν τις ψηφιακές τεχνολογίες στη διδασκαλία, τη μάθηση και την αξιολόγηση, με βάση το πλαίσιο DigCompOrg για το διευθυντικό προσωπικό των σχολείων), το SELFIEforTEACHERS (βάσει του πλαισίου DigCompEdu), το SELFIE for work-based learning (SELFIE για μάθηση στον χώρο εργασίας) και το HEInnovate (εργαλείο αυτοαξιολόγησης για τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης), για τον προσδιορισμό των θεσμικών αναγκών και στόχων όσον αφορά τον ψηφιακό μετασχηματισμό και την αναβάθμιση των σχετικών δεξιοτήτων·

- ii) συνεκτίμηση κριτηρίων που σχετίζονται με τους βασικούς παράγοντες διευκόλυνσης της ψηφιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης στις εσωτερικές και εξωτερικές διαδικασίες διασφάλισης της ποιότητας για τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης·
- iii) παροχή συνδρομής στους επικεφαλής των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης για την υλοποίηση του ψηφιακού μετασχηματισμού, μεταξύ άλλων με την προσφορά συνεχούς καθοδήγησης, υποστήριξης και επαγγελματικής ανάπτυξης·
- iv) προώθηση της εμπεριστατωμένης διάδοσης καλών πρακτικών μέσω της αναγνώρισης των ιδρυμάτων που τις υιοθέτησαν νωρίς και που έχουν βελτιώσει τη διδασκαλία και τη μάθηση με τη χρήση καινοτομίας και ψηφιακών τεχνολογιών, και της στήριξης των επαφών μεταξύ ομοτίμων·
- v) ενθάρρυνση συνεχούς διαλόγου μεταξύ των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και του κλάδου σχετικά με τις ανάγκες και τις ευκαιρίες ανάπτυξης και κατάρτισης, στο πλαίσιο του οποίου θα γίνεται ανταλλαγή εμπειριών και θα παρέχεται ανατροφοδότηση σχετικά με προϊόντα και τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται στη διδασκαλία και τη μάθηση·
- vi) διασφάλιση ότι κάθε σχολείο έχει πρόσβαση σε τεχνικής και παιδαγωγικής φύσης ψηφιακές υπηρεσίες υποστήριξης και σε σχετική κατάρτιση, ώστε οι εκπαιδευτικοί και οι εκπαιδευόμενοι να είναι σε θέση να επιλέγουν, να αναπτύσσουν αποτελεσματικά, να διαχειρίζονται και να συντηρούν ψηφιακές συσκευές και εργαλεία διδασκαλίας, μάθησης και αξιολόγησης, με έμφαση στην παιδαγωγική χρήση τους·
- vii) λήψη ολοκληρωμένων μέτρων για την αντιμετώπιση ζητημάτων κυβερνοασφάλειας σε όλα τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, ενθάρρυνση όλου του προσωπικού να παρακολουθεί προγράμματα κατάρτισης στον τομέα της κυβερνοασφάλειας, ευαισθητοποίηση των μαθητών και των οικογενειών τους σε θέματα κυβερνοασφάλειας και τήρηση στιβαρών πολιτικών ασφάλειας και ελέγχου της πρόσβασης με παράλληλη πλήρη αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογικών λύσεων, όπως η κρυπτογραφία και η επαλήθευση ταυτότητας χρήστη.

4. Να προωθούν δίκαιες και εστιασμένες στον αντίκτυπο επενδύσεις σε υψηλής ποιότητας, ανθεκτική και συμπεριληπτική ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση. Ειδικότερα, συνιστάται στα κράτη μέλη:
- α) να αυξήσουν την αποδοτικότητα και τον αντίκτυπο των δαπανών συνδεσιμότητας, εξοπλισμού, υποδομών, ψηφιακών εργαλείων και περιεχομένου, με τους εξής τρόπους, για παράδειγμα:
 - i) συντονισμός των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων, σύμφωνα με τις εθνικές συνθήκες, ώστε να επωφελούνται από οικονομίες κλίμακας, όπου είναι δυνατόν, με παράλληλη εξασφάλιση ευελιξίας ανάλογα με τις ιδιαίτερες ανάγκες των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης για βιωσιμότητα και διευκόλυνση της πρόσβασης των ανθρώπων με αναπηρία· εθελοντική συνεργασία σε επίπεδο ΕΕ όσον αφορά τα πρότυπα και τις προδιαγραφές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για θέματα όπως η σύναψη συμβάσεων στον τομέα της ψηφιακής εκπαίδευσης·
 - ii) στήριξη της υπεύθυνης και βιώσιμης παροχής ψηφιακών προϊόντων και υπηρεσιών, καθώς και της συντήρησης, της ανανέωσης και της αναβάθμισής τους, σύμφωνα με την αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης»·
 - iii) εξέταση εναλλακτικών προσεγγίσεων σε επίπεδο επενδύσεων, όπως συμπράξεις του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, προγράμματα δωρεάς, ανακαίνιση μεταχειρισμένου εξοπλισμού, λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων συμβατότητας του λογισμικού και του υλισμικού, καθώς επίσης μετάφραση και επαναχρησιμοποίηση ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου από άλλα κράτη μέλη, κατά περίπτωση·
 - iv) διευκόλυνση της εξατομικευμένης στήριξης, της εμπειρογνώσιας και της τεχνογνώσιας, για παράδειγμα με τη μορφή συμπράξεων του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα, συμβουλευτικών φορέων ή κέντρων καθοδήγησης / ανταλλαγής πληροφοριών, ώστε να είναι σε θέση τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης να επιλέγουν κατάλληλες λύσεις ψηφιακής εκπαίδευσης, προσαρμοσμένες στις δικές τους ανάγκες διδασκαλίας και μάθησης, και να επιλαμβάνονται με στρατηγικό τρόπο θεμάτων σχετικών με την ψηφιακή ασφάλεια, την προσβασιμότητα, την προστασία των δεδομένων και την ψηφιακή ευημερία·

- v) διασφάλιση ότι επενδύσεις σε νέο ψηφιακό εξοπλισμό, υποδομές, εργαλεία και περιεχόμενο συνοδεύονται από αντίστοιχη κατάρτιση·
- vi) προώθηση της χρήσης λύσεων ανοικτού κώδικα, ανοικτού περιεχομένου ή ανοικτών δεδομένων και ψηφιακών κοινών εν γένει, συμβάλλοντας έτσι στην ανάπτυξή τους όσον αφορά την ψηφιακή πρακτική και προασπίζοντας καλύτερα τις δημόσιες αξίες, την αυτοδυναμία και τη βιωσιμότητα των ψηφιακών πόρων στην εκπαίδευση·
- β) να παράσχουν ισότιμη πρόσβαση σε όλους τους εκπαιδευόμενους εξασφαλίζοντας επαρκείς επενδύσεις σε:
- i) υψηλής ταχύτητας συνδεσιμότητα στο διαδίκτυο για την επίτευξη 100 % gigabit ή υψηλότερης συνδεσιμότητας σε όλα τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και τη γεφύρωση του εδαφικού και του κοινωνικοοικονομικού χάσματος με τη χρήση ποικίλων διαφορετικών τεχνολογιών, όπως ευρυζωνικής σύνδεσης, οπτικών ινών, 5G ή δορυφόρων, σύμφωνα με τους στόχους σε επίπεδο Ένωσης βάσει του προγράμματος πολιτικής 2030 «Ψηφιακή Δεκαετία»·
- ii) αναβάθμιση του ψηφιακού εξοπλισμού των αιθουσών διδασκαλίας, έτσι ώστε όλοι οι εκπαιδευτικοί και το διδακτικό προσωπικό να έχουν πρόσβαση σε εξατομικευμένη συσκευή (επιτραπέζιο υπολογιστή, φορητό υπολογιστή ή ταμπλέτα) για τον εμπλουτισμό της παιδαγωγικής πρακτικής, και όλες οι συσκευές να επισκευάζονται και να συντηρούνται τακτικά, σύμφωνα με την προστασία των δεδομένων·
- iii) διαμόρφωση μαθησιακών περιβαλλόντων στους τομείς των θετικών επιστημών, της τεχνολογίας, της μηχανικής, των τεχνών και των μαθηματικών (STEAM) που μπορούν να προαγάγουν την ψηφιακή παιδαγωγική μέσω διαθεματικής προσέγγισης·
- iv) διασφάλιση ότι όλοι οι μαθητές της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ιδίως οι πλέον ευάλωτοι και μειονεκτούντες²⁴, έχουν πρόσβαση, εφόσον ενδείκνυται για την ηλικία τους, σε εξατομικευμένη συσκευή που ανταποκρίνεται στις ιδιαίτερες ανάγκες τους, και ότι πραγματοποιούνται τακτικά εργασίες επισκευής και συντήρησης όλων των συσκευών, σύμφωνα με την προστασία των δεδομένων·

²⁴ Για παράδειγμα, άνθρωποι που ζουν σε αγροτικές και απομακρυσμένες περιοχές ή στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, άνθρωποι που προέρχονται από κοινωνικοοικονομικά μειονεκτούσες ή περιθωριοποιημένες ομάδες και άνθρωποι με αναπηρία.

- v) ανάπτυξη προσβάσιμου, κλιμακούμενου, προσαρμόσιμου και υψηλής ποιότητας ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου που συνάδει με τα προγράμματα σπουδών και τις καλές παιδαγωγικές πρακτικές και ψηφιοποίηση του διδακτικού και μαθησιακού υλικού, όταν έχει προστιθέμενη αξία·
- vi) αξιοποίηση και ενοποίηση συναφών κεντρικών υπηρεσιών, μεταξύ άλλων, μέσω λύσεων υπολογιστικού νέφους, όπως συστήματα εικονικής μάθησης και διοικητικής διαχείρισης (μεταξύ των οποίων εργαλεία ασφαλούς επικοινωνίας και συνεργασίας, αποθετήρια εκπαιδευτικού περιεχομένου, εργαλεία διαχείρισης τάξης και ψηφιακής αξιολόγησης), σε όλα τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, διασφαλίζοντας παράλληλα την τυποποίηση και τη διαλειτουργικότητά τους, την ιδιωτικότητα και την ασφάλεια των δεδομένων·
- vii) διασφάλιση συμπεριληπτικής εκπαίδευσης χάρη στην εξασφάλιση ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου και τεχνολογιών προσβάσιμων σε εκπαιδευόμενους και σε εκπαιδευτικούς με αναπηρία και παροχή εξειδικευμένου εξοπλισμού και λύσεων για εκπαιδευόμενους με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, λαμβάνοντας υπόψη την ισχύουσα νομοθεσία της Ένωσης περί προσβασιμότητας, ιδίως τις οδηγίες (ΕΕ) 2016/2102²⁵ και (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου²⁶.

²⁵ Οδηγία (ΕΕ) 2016/2102 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την προσβασιμότητα των ιστότοπων και των εφαρμογών για φορητές συσκευές των οργανισμών του δημόσιου τομέα (ΕΕ L 327 της 2.12.2016, σ. 1).

²⁶ Οδηγία (ΕΕ) 2019/882 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Απριλίου 2019, σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας προϊόντων και υπηρεσιών (ΕΕ L 151 της 7.6.2019, σ. 70).

5. Να αναθέσουν στην ομάδα υψηλού επιπέδου για την εκπαίδευση και την κατάρτιση την αρμοδιότητα της παροχής καθοδήγησης σχετικά με τα βασικά στρατηγικά θέματα που εξετάζονται στην παρούσα σύσταση. Αυτό θα πραγματοποιηθεί κυρίως μέσω συζητήσεων, τακτικής ανταλλαγής πληροφοριών και της παροχής καθοδήγησης όσον αφορά στρατηγικά ζητήματα²⁷ τα οποία σχετίζονται με τους βασικούς παράγοντες που διευκολύνουν την επιτυχημένη ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση. Η ομάδα υψηλού επιπέδου θα πρέπει να λαμβάνει στήριξη και να αξιοποιεί κατά το δέον την εμπειρογνώσια, μεταξύ άλλων της Ομάδας «Ψηφιακή εκπαίδευση: μάθηση, διδασκαλία και αξιολόγηση (DELTA)» και άλλων ομάδων εμπειρογνομόνων σε διάφορους τομείς, όπως το Συμβούλιο για την Ψηφιακή Δεκαετία, προκειμένου το έργο της να βασιστεί σε μια οριζόντια, διατμηματική προσέγγιση. Τα προς κάλυψη θέματα ενδέχεται να ανακοινωθούν στα διαδοχικά θεματολόγια πολιτικής δεκαοκτάμηνης διάρκειας.

ΕΠΙΔΟΚΙΜΑΖΕΙ ΤΗΝ ΠΡΟΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

6. Να προωθήσει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, την αλληλοδιδασχή από ομοτίμους και τη συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη όσον αφορά την ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση. Ειδικότερα, η Επιτροπή προτίθεται:
- α) να διευκολύνει την ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών, την ανάπτυξη δικτύων και την αλληλοδιδασχή από ομοτίμους μεταξύ των κρατών μελών, των υπευθύνων χάραξης πολιτικής, των επαγγελματιών του κλάδου και των ενδιαφερόμενων μερών από τον ιδιωτικό και τον δημόσιο τομέα μέσω υφιστάμενων εργαλείων, πλατφορμών και κοινοτήτων [Ομάδα «Ψηφιακή εκπαίδευση: μάθηση, διδασκαλία και αξιολόγηση» (DELTA), ευρωπαϊκό κέντρο ψηφιακών πόρων SALTO, Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα Σχολικής Εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένου του eTwinning, ηλεκτρονική πλατφόρμα για την εκπαίδευση ενηλίκων στην Ευρώπη (EPALE), πλατφόρμα betterinternetforkids.eu, έργα του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης], μεταξύ άλλων, με την προώθηση του Ευρωπαϊκού Κόμβου Ψηφιακής Εκπαίδευσης ως κύριου σημείου επαφής για την ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση στην Ένωση.

²⁷ Στα ζητήματα αυτά θα μπορούσαν να περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η αξιολόγηση και η πιστοποίηση των ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων, οι απαιτήσεις ποιότητας για τα εργαλεία και το περιεχόμενο της ψηφιακής εκπαίδευσης ή η ενσωμάτωση της τεχνητής νοημοσύνης στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, μεταξύ άλλων μέσω της πληροφορικής και της υπολογιστικής σκέψης.

- β) να προωθήσει τη συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη, συμπεριλαμβανομένων των παρόχων λογισμικού και υλισμικού, όσον αφορά τις ψηφιακές υποδομές, τα ψηφιακά εργαλεία και τη βιώσιμη χρήση τους στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, προάγοντας παράλληλα τις αξίες και τις αρχές της Ένωσης για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, την προστασία των δεδομένων, τη διαλειτουργικότητα και τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, λαμβανομένης υπόψη της ανάγκης προστασίας της αυτονομίας των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης·
- γ) να εντείνει τη διεθνή συνεργασία σχετικά με τους βασικούς παράγοντες διευκόλυνσης της ψηφιακής εκπαίδευσης και των ψηφιακών δεξιοτήτων και ικανοτήτων.
7. Να στηρίζει την ψηφιακή κατάρτιση του διευθυντικού, του διδακτικού και του υποστηρικτικού προσωπικού των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ειδικότερα, η Επιτροπή προτίθεται:
- α) να στηρίζει την κινητικότητα, μέσω του Erasmus+, με στόχο την αναβάθμιση των δεξιοτήτων του διευθυντικού, του διδακτικού και του υποστηρικτικού προσωπικού των ιδρυμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης για τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών στη διδασκαλία, τη μάθηση και τη διοίκηση, μεταξύ άλλων, όσον αφορά τις ταχέως μεταβαλλόμενες ικανότητες των αναδυόμενων τεχνολογιών·
- β) να προωθήσει εργαλεία, όπως το DigCompEdu και το SELFIEforTEACHERS, να τα αναβαθμίζει κατά περίπτωση και να στηρίζει τη συνεργασία για την ανάπτυξη και την παροχή κύκλων μαθημάτων σχετικά με την ψηφιακή παιδαγωγική στο πλαίσιο της αρχικής εκπαίδευσης και της συνεχούς επαγγελματικής ανάπτυξης των εκπαιδευτικών·
- γ) να προωθήσει την παρουσίαση των «δεοντολογικών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τη χρήση της τεχνητής νοημοσύνης (TN) και δεδομένων στη διδασκαλία και τη μάθηση», ώστε να βοηθηθούν οι εκπαιδευτικοί της πρωτοβάθμιας και της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης να ενσωματώσουν αποτελεσματικά την τεχνητή νοημοσύνη και τα δεδομένα στη σχολική εκπαίδευση, και με βάση αυτές τις κατευθυντήριες γραμμές να συνεκτιμηθούν οι συνέπειες της κατάχρησης αναδυόμενων τεχνολογιών, όπως της δημιουργικής τεχνητής νοημοσύνης, και να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι.

8. Να στηρίζει εστιασμένες στον αντίκτυπο επενδύσεις σε υποδομές και υπηρεσίες ψηφιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης, μέσω εθνικής και ενωσιακής χρηματοδότησης, και να ενισχύσει την αποδεικτική βάση όσον αφορά την αποτελεσματικότητα και την αποδοτικότητα των πολιτικών και των εργαλείων ψηφιακής εκπαίδευσης. Ειδικότερα, η Επιτροπή προτίθεται:
- α) να στηρίζει τους επενδύσεις των κρατών μελών σε απαραίτητες υποδομές ψηφιακής εκπαίδευσης (συμπεριλαμβανομένης τους συνδεσιμότητας, του εξοπλισμού, των εργαλείων και του ψηφιακού περιεχομένου) μέσω ενωσιακής χρηματοδότησης και να ενισχύσει τους δεσμούς μεταξύ των υφιστάμενων ενωσιακών πολιτικών, χρηματοδοτικών μέσων και προγραμμάτων και των εθνικών και περιφερειακών στρατηγικών και στρατηγικών προσεγγίσεων για την ψηφιακή εκπαίδευση και την ψηφιοποίηση των σχολείων·
 - β) υπό το πρίσμα των ραγδαίων τεχνολογικών εξελίξεων, να στηρίζει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τα ενδιαφερόμενα μέρη, την ανάπτυξη κατευθυντήριων γραμμών και απαιτήσεων ποιότητας για προσβάσιμο, καλοσχεδιασμένο και υψηλής ποιότητας ψηφιακό εκπαιδευτικό περιεχόμενο και εικονικά περιβάλλοντα και εργαλεία μάθησης (όπως αυτόνομα συστήματα και εφαρμογές διαχείρισης μάθησης, μεταξύ των οποίων λύσεων ανοικτής πηγής), ώστε τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης να βοηθηθούν ως προς τη συστηματική αξιολόγηση της ποιότητας, της ασφάλειας, της φερεγγυότητας, της αξιοπιστίας, της χρησιμότητας και της συμπεριληπτικότητας τους. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές και απαιτήσεις ποιότητας θα χρησιμοποιούνται από τα κράτη μέλη σε εθελοντική βάση·
 - γ) να ενθαρρύνει τη συμμετοχή των κρατών μελών στη δημιουργία ψηφιακών κοινών στην εκπαίδευση και την κατάρτιση μέσω της στήριξης και της διευκόλυνσης της ενεργού συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για την προώθηση λύσεων ανοικτού κώδικα, ανοικτού περιεχομένου ή ανοικτών δεδομένων με επιμερισμένη και πολυμερή διακυβέρνηση·
 - δ) να στηρίζει τα κράτη μέλη και τους παρόχους τεχνολογίας στην αντιμετώπιση των προκλήσεων σε επίπεδο τυποποίησης και διαλειτουργικότητας οι οποίες αφορούν με τις πλατφόρμες και τις υπηρεσίες ψηφιακής εκπαίδευσης σε διάφορους τομείς εκπαίδευσης και κατάρτισης·

- ε) να ενισχύσει τον συντονισμό της έρευνας, να προωθήσει την τεκμηριωμένη διάδοση βέλτιστων πρακτικών και να στηρίξει —μέσω των προγραμμάτων «Ορίζων Ευρώπη», «Ψηφιακή Ευρώπη» και Erasmus+— την έρευνα, την ανάπτυξη και την εφαρμογή ψηφιακών λύσεων για τη διδασκαλία, τη μάθηση και την αξιολόγηση, καθώς και τον έλεγχο του αντίκτυπου τους όσον αφορά τη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων και της ισότητας·
- στ) να στηρίξει τα κράτη μέλη στις προσπάθειές τους για αποτελεσματική, ασφαλή και συμπεριληπτική χρήση της τεχνητής νοημοσύνης και της δημιουργικής ΤΝ στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, μεταξύ άλλων προωθώντας την εντατική ευρωπαϊκή συνεργασία και παρέχοντας σχετικές κατευθυντήριες γραμμές, για παράδειγμα σχετικά με τον γραμματισμό στην ΤΝ και τη χρήση της ΤΝ με τρόπο κριτικό και με αυτοπεποίθηση·
- ζ) να στηρίξει τα κράτη μέλη στην ανάπτυξη αποτελεσματικών και αποδοτικών πολιτικών ψηφιακής εκπαίδευσης, με τη βελτίωση της αποδεικτικής βάσης, της αξιολόγησης και της ανάλυσης των εν λόγω πολιτικών, για παράδειγμα μέσω του εκπαιδευτικού εργαστηρίου για τις επενδύσεις σε ποιοτική εκπαίδευση και κατάρτιση, καθώς και να παράσχει στοχευμένη καθοδήγηση και τεχνική υποστήριξη με τη χρήση του Μέσου Τεχνικής Υποστήριξης·
- η) να διευκολύνει τις ανταλλαγές στοιχείων όσον αφορά εθνικές προσεγγίσεις και βέλτιστες πρακτικές αποτελεσματικής προμήθειας ψηφιακού εξοπλισμού και υποδομών για τα ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, μέσω του δικτύου εθνικών συμβουλευτικών υπηρεσιών για την ψηφιακή εκπαίδευση και άλλων συναφών διαύλων·
- θ) να στηρίξει τον ψηφιακό μετασχηματισμό των διαπιστευτηρίων εκπαίδευσης και κατάρτισης των κρατών μελών, ιδίως με την περαιτέρω ανάπτυξη των υποδομών για τα ευρωπαϊκά ψηφιακά διαπιστευτήρια για τη μάθηση.

9. Να βελτιώσει τη διαφάνεια και να αξιολογήσει την πρόοδο όσον αφορά την υλοποίηση της ψηφιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Ειδικότερα, η Επιτροπή προτίθεται:
- α) να συμβάλει στη συγκέντρωση συγκριτικών στοιχείων από ολόκληρη την Ένωση σχετικά με ενός βασικούς παράγοντες που διευκολύνουν την ψηφιακή εκπαίδευση και κατάρτιση, διεξάγοντας ανά τριετία έρευνα στα κράτη μέλη για την ψηφιακή εκπαίδευση στην Ευρώπη, αξιοποιώντας και αναπτύσσοντας περαιτέρω την «Ευρωπαϊκή έρευνα για τα σχολεία: οι ΤΠΕ στην εκπαίδευση», με στόχο τη συλλογή ενός πρώτου ολοκληρωμένου συνόλου δεδομένων έως το 2025·
 - β) να παρακολουθεί, κατά προτίμηση χρησιμοποιώντας υφιστάμενα εργαλεία παρακολούθησης, και να υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με την πρόοδο όσον αφορά τους βασικούς παράγοντες διευκόλυνσης της ψηφιακής εκπαίδευσης και κατάρτισης, λαμβάνοντας υπόψη τις στρατηγικές και τις στρατηγικές προσεγγίσεις των κρατών μελών, εντός του στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, όπως η έκθεση παρακολούθησης της εκπαίδευσης και της κατάρτισης, αποφεύγοντας πρόσθετες διοικητικές επιβαρύνσεις·
 - γ) να στηρίξει τη συμμετοχή των κρατών μελών σε διεθνείς έρευνες που παρέχουν συγκριτικά στοιχεία σχετικά με την τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά την ετοιμότητα των εκπαιδευτικών για την ψηφιακή εκπαίδευση, ιδίως στη διεθνή έρευνα του ΟΟΣΑ για τη διδασκαλία και τη μάθηση·
 - δ) να επανεξετάσει την πρόοδο που έχει επιτευχθεί όσον αφορά την εφαρμογή της παρούσας σύστασης και να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο το αργότερο εντός πέντε ετών μετά την έκδοσή της.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος